

O Nehemiaš

1 O Nehemiaš phučel pal o Jeruzalem

¹ Kala hine o lava le Nehemiašoskere, saveske sas dad o Chachaljah: Andro čhon Kislev andro bišto (20.) berš, sar andre Perzija kralinelas o Artaxerxes, somas andro kraliskero foros Šušan.

² Akor avla ke ma jekh mire phralendar o Chanani varesave muršenca andral e Judsko. Phučavas lestar pal o Jeruzalem the pal ola Židi, save avle pale andral o Babilon, kaj sas zaile.

³ On mange phende: “Ola, save predžidile a save avle pale, hine andre peskeri phuv andro baro pharipen a tele len dikhen okla narodi. O muri pašal o Jeruzalem hine čhide tele a o brani zlabarde.”

O Nehemiaš pes modlīnel

⁴ Sar šundom ola lava, bešlom mange a rovavas. Likeravas vajkeci dživesa o smutkos, poscinavas a modlinavas man anglo Del, savo hino pro ņebos.

⁵ A phendom: “Ó, RAJEJA, Devla pro ņebos! Tu sal baro the zoralo Del, savo dolikeres peskeri zmluva the o jileskeriben olenca, save tut kamen a dolikeren tire prikazaŋja. ⁶ Dikh pre ma a šun avri tire služobňikoskeri modlitba, so džal ke tu rat the džives, vaš tire služobňika o Izraeliti. Pridžanav, hoj savore kerđam binos: me, mire dadeskeri famelija the calo Izrael.

⁷ Bare bini kerđam angle tu. Na šunahas tut

a na dolikerahas tire zakoni the prikazaňja, so amenge diňal prekal tiro služobňikos Mojžiš.

⁸ Mangav tut, leper tuke pro lava, so phendal peskere služobňikoske le Mojžišoske: “Te avena tu the o Izraeliti mange napačivale, rozčhivava tumen maškar o narodi. ⁹ Ale te pes ke ma visarena, dolikerena mire prikazaňja a dživena pal oda, choc te ulanas rozčhide dži pro nekdureder thana la phuvakere, anava tumen pale pre oda than, so mange kidňom avri, hoj ode te avav lašardo.”

¹⁰ Se on hine tire služobňika the tiro narodos, so zachraňindal tira bara zoraha the zorale vasteha. ¹¹ Mangav tut, ó, RAJEJA, šun avri miri modlitba the e modlitba savore tire služobňikengeri, save jilestar tut den pačiv. De man adadžives bach, hoj o kralis te el ke ma jileskero.”

Andre oda časos somas le kraliskero čašňikos, so leske podelas e mol.

2

O Nehemiaš džal andro Jeruzalem

¹ Jekh džives andro čhon Nisan, sar o Artaxerxes kralinelas imar bišto (20.) berš, sar imar ande e mol, ilom e mol andre kuči a diňom leske. Šoha (ňikda) angloda na somas angle leste smutno ² a ov mandar phučla: “Soske sal smutno? Se na sal nasvalo, akor mušinel tut vareso te trapinel.”

Pre oda igen predarandilom ³ a phendom leske: “Mi dživel o kralis pro furt! Sar te na avav

smutno, te o foros, kaj hine parunde mire phure dada, hino čhido tele a o brani zlabarde?”

⁴ O kralis mange odphenda: “So kames, hoj te kerav?”

Me androda man modlinavas ko Del pro ņebos. ⁵ Odphendom le kraliske: “Te hin ada le kraliske pre dzeka a te tiro služobnikos arakhla jileskeriben andre tire jakha, mi bičhavel man andre Judsko, andro foros, kaj hine parunde mire phure dada, hoj les pale te ačhavav.”

⁶ Akor o kralis mandar phučla – a e kralovna bešelas paš leste: “Keci tuke likerela ode o drom a kana aveha pale?” Sar leske phendom keci, o kralis pre oda priačila a domukla mange te džal.

⁷ Palis leske mek phendom: “Te hin oda le kraliske pre dzeka, akor mange mi den o lila prekal o guvernera pre dujto sera pal o paŋi Euftrat, hoj mange te domuken te predžal andre Judsko. ⁸ Mangav mek o lil prekal o Asaf, savo hino ačhado upral o kraliskere veša, hoj mange te del o kašta pre brana, pre veža paš o Chramos, pro foroskere muri the pro kher, andre savo bešava.” O kralis mange oda savoro diňa, bo le Devleskero lačo vast sas upral mande, ⁹ a bičhada manca le velitelēn the muršen pro graja. Sar avlom ko guvernera pre dujto sera pal o Euftrat, diňom lenge o lila, so mange diňa o kralis. ¹⁰ Ale sar o Chorončanos Sanballat the o Ammončanos Tobiaš, savo sas uradnikos, šunde, hoj ode avla murš, savo kamel te kerel prekal o Izraeliti lačo, igen cholisalile.

O Nehemiaš predikhel o muri

¹¹ Avlóm andro Jeruzalem a ačhilóm ode trin dživesa. ¹² Palís rači me the vajkeci murša uštilám, ale ňikaske na phendóm, so mange o Del thođa pro jilo, hoj te kerav prekal o Jeruzalem. Na ilóm manca ňisavo džviros, ča le somaris, pre savo džavas. ¹³ Odi rat gelóm avri prekal e Dolinakeri Brana ko Drakoskero prameňis dži ke Šmecengeri Brana a predikhavas o Jeruzalemoskere muri. Ole muri sas rozphagerde a o brani zlabarde. ¹⁴ Palís pregelóm ke Prameňiko Brana the ke le Kraliskeri Nadrža. Ale palís na sas than, khatar te predžal le somariha, ¹⁵ vašoda dureder gelóm andre dolina Kidron te predikhel o muri. Palís man visardóm pale andro foros prekal e Dolinakeri Brana. ¹⁶ Ale o vodci na džanenas, kaj gelóm aňi so keravas. Na phendóm nič le Židenge, aňi le rašajenge, le uradňikenge, le vodcenge, aňi ňikaske olendar, so palís kerena e buči.

O foroskere muri chuden te prikerel

¹⁷ Palís lenge phendóm: “Korkore dikhen, andre savo pharipen sam. O Jeruzalem hino zničimen a o brani zlabarde la jagaha. Aven, ačhavas pale o foroskere muri, hoj te na avas buter pro asaben.” ¹⁸ Sar lenge rozvakerdóm pal oda, sar le Devleskero lačo vast sas upral ma a so mange phenda o kralis, phende mange: “Aven, mukas pes andre oda!” Avke chudle te kerel odi lači buči.

¹⁹ Ale sar oda šunde o Chorončanos Sanballat, o Ammončanos Tobiaš the o Arabos Gešem,

asanas amendar, kerenas ladž a phenenas: “Oda so keran? So, kamen tumen te vzburi nel pro kralis?”

²⁰ Me lenge pre oda odphendom: “O Del pro ņebos amenge dela bach. Amen, leskere služobnika, pes mukaha andre kadi buči a ačhavaha o muri. Ale tumen nane ņisavo kotor, aņi pravos, aņi na san leperde andro Jeruzalem.”

3

O manuša save prikeren o foroskere muri

¹ Avke o nekbareder rašaj o Eljašib the leskere pašutne rašaja kerenas e Bakrengeri Brana. On la oprikerde a thode upre o vudar. Ola branatar chudle te prikerel o muros dži paš e veža Mea a odarik dži ke veža Chananel. ² Paš leste prikerenas o murša andral o Jericho a nadur lendar o Zachur, le Imrioskero čhavo.

³ E Ribno Brana prikerenas le Senaoskeri fajta. Zoralarde la le kaštenca pal o seri the pro maškar a thode upre o čopi, o vudar the zavori.

⁴ Paš lende prikerelas le Urijoskero čhavo o Meremot, saveske sas papus o Hakkoc. Paš leste prikerelas o Mešullam le Berechijoskero čhavo, saveske sas papus o Mešezabel. Paš leste prikerelas o Cadok le Baanoskero čhavo. ⁵ Paš leste prikerenas o murša andral e Tekoa, ale o anglune manuša andral oda foros na kamenas te kerel prekal peskero Raj e buči.

⁶ E Puraņi Brana prikerenas o Jojada, le Paseachoskero čhavo, the o Mešullam, le Besodejoskero čhavo. Zoralarde la le kaštenca pal o seri the pro maškar a thode upre o vudara the

trastune zavori. ⁷ Paš lende prikerelas o Melatiah andral o Gibeon, o Jadon andral o Meronot the o murša andral o Gibeon the Micpa dži paš o kher le guverneriskero upral e provincija o Zapadno Euftrat. ⁸ Paš lende prikerelas o muri Uzziel, le Charchajoskero čhavo, savo kerelas veci le somnakastar. Paš leste prikerelas o muri o Chananiyah, savo kerelas o voňava masci. On zoraľarde o Jeruzalemoskere muri dži ko Buchlo Muros. ⁹ Paš lende prikerelas Refajah, le Churoskero čhavo, savo lidžalas jepaš Jeruzalem. ¹⁰ Paš leste, angle peskero kher, prikerelas o Jedajah, le Charumafoskero čhavo. Paš leste prikerelas o Chattuš, le Chašabnejoskero čhavo. ¹¹ O Malkijah, le Charimoskero čhavo, the o Chaššub, le Pachat-Moaboskero čhavo, prikerenas o aver kotor le muroske the e Bovengeri Veža. ¹² Paš lende prikerelas o Šallum, le Hallochešoskero čhavo, peskere čhajenca. Ov sas vodcas upral jepaš le Jeruzalemoskero.

¹³ E Dolinakeri Brana prikerenas o Chanun the o manuša andral o foros Zanoach. On la ačhade upre a thode o vudara the o trastune zavori pal o seri the pro maškar. Prikerde mek štar šel the saranda (440) metri muros dži ke Šmecengeri Brana.

¹⁴ E Šmecengeri Brana prikerelas o Malkijah, le Rechaboskero čhavo. Ov sas vodcas andro Bet-Kerem. Ov la ačhađa a thoda upre o čopi, o vudar the o zavori.

¹⁵ E Prameňiskeri Brana prikerelas o Šallun, le Kol-Chozehoskero čhavo, savo sas vodcas andro foros Micpa. Ov la ačhađa, kerđa upral late

o pados a thoda upre o čopi o vudar the o zavori. Oprikerda the o muri paš o pañi Siloam*, paš e kraliskeri bar (zahrada) dži ko garadiči, pal save pes džal tele avri andral o Foros le Davidoskero. ¹⁶ Pal leste prikerelas o Nehemiah, le Azbukoskero čhavo, o muri paš e nadrža, paš o hrobi le Davidoskere the paš o kasarñi. Ov sas vodcas upral jepaš foros Bet-Cur.

¹⁷ Pal leste prikerenas o Leviti a lidžalas len o Rechum, le Baniskero čhavo. Pal lende prikerelas o Čhašabiah, savo sas vodcas pro jepaš okresis Keilate. ¹⁸ Pal leste prikerenas aver Leviti, saven lidžalas o Chenadad, le Bavajoskero čhavo, savo sas vodcas upral dujto jepaš okresis Keilate. ¹⁹ Paš lende prikerelas o Ezer, le Ješuaskero čhavo, o vodcas andre Micpa. Ov prikerelas aver kotor le muroskero dži pro rohos, kaj sas o zbrañi andro sklados. ²⁰ Pal leste prikerelas o Baruch, le Zabbajoskero čhavo, savo igen mištes kerelas le muroskere rohostar dži paš o vudar le Eljašiboskere khereskero, le bare rašaskero. ²¹ Pal leste kerelas o Meremot, le Urijoskero čhavo, saveske sas papus o Hakkoc. Ov prikerelas le Eljašiboskere vudarestar dži pro agor leskere khereske.

²² Paš leste prikerenas o rašaja, save sas andral o gava pašal o foros. ²³ Pal lende kerenas o Benjamin the o Čhaššub a paš lende o Azariah, le Maasejoskero čhavo, saveske sas papus o Ananiah; sako prikerelas paš peskero kher. ²⁴ Pašal le Azarioskero kher dži pro rohos le muroske

* **3:15** Abo: o pañi Šelach

kerelas o Binnuj, le Chenadadoskero čhavo. ²⁵ Paš leste prikerelas o Palol†, le Uzajoskero čhavo. Chudľa te kerel paš o agor le murostar, paš e veža le uprune palaciskeri, pašes paš e dvora le stražňikengeri. Pal leste kerelas o Pedajah, le Parošoskero čhavo. ²⁶ O chramoskere služobňika, save bešenas pro brehos Ofel, prikerenas dži paš e Paňeskeri Brana pro vichodos dži paš e veža, khatar pes stražinelas o Chramos. ²⁷ Pal lende prikerenas o murša andral o foros Tekoa. Kerenas ola vežatar dži paš o muros pro Ofel.

²⁸ Upreder le Grajengera Branatar kerenas o rašaja, sako angle peskero kher. ²⁹ Paš lende kerelas o Cadok, le Immeroskero čhavo, angle peskero kher. Pal leste kerelas o Šemajah, le Šechanioskero čhavo, savo stražinelas e Vichodno Brana. ³⁰ Pal leste prikerelas o Chananijah, le Šelemioskero čhavo the o Chanun, o šovto čhavo le Calafoskero. Pal lende kerelas angle peskero kher o Mešullam, le Berechijoskero čhavo. ³¹ O Malkijah, savo kerelas veci le somnakastar, prikerelas pal lende dži paš o kher, kaj bešenas o chramoskere služobňika the ola, save cinen a bikenen, paš le Stražňikengeri Brana, anglo kher, so sas ačhado pro rohos le muroske. ³² Maškar oda kher pro rohos the maškar e Bakrengeru Brana prikerenas o muros ola, save kerenas o veci le somnakastar the ola, save bikenen a cinen.

O nepřijátela kamen te začhavel e buči

† 3:25 E Hebrejiko čhib: o Palal

³³ Sar pes došunda o Sanballat, hoj ačhavas o muri, igen cholisalila a asalas avri le Izraeliten.

³⁴ Paš peskere manuša the Samarijike slugađa phenda: “Oda so keren kala Židi? Se on nane nič! Gondolinen peske, hoj pale ačhavena o foros? So, šaj obetinena? Dokerena e buči tel jekh džives? So šaj keren kale šmecenca pro kopi? Se hine zlabarde!”

³⁵ O Ammončanos Tobiaš ačhelas paš leste a phenda: “Ča mi ačhaven! E liška lenge čhivela tele o muri, sar upre chučela!”

³⁶ No me man chudlom te modlinel: “Devla amaro, šun, sar asan amendar. Odvisar oda pale pre lende a mi en ajse sar ola, saven zalen a odligenen andre aver phuv. ³⁷ Ma odmuk lenge oda nalačhipen, so amenge kerenas, a ma bister pre lengere bini. Bo olen, ko ačhavelas kada foros, andro jakha asanas avri.”

³⁸ Ayke amen dureder ačhavašaš o muri. O manuša pačivalones kerenas e buči a o muros pašal calo foros sas imar jepaš dokerdo.

4

¹ Ale sar pes došunde o Sanballat, o Tobiaš, o Arabi, o Ammončana the o murša andral o Ašdod, hoj o muri pes prikerel a o cheva andro muros pes zakerel andre, igen cholisalile.

² Akor savore jekhetane pes dothode a phende, hoj džana pro mariben pro Jeruzalem a kerena ode bari balamuta (zmetkos). ³ Ale amen pes modlinahaš ke amaro Del a ačađam muršen, hoj te stražinen pro muri rači the dživese.

⁴ Akor o manuša andre Judsko phende: “O manuša imar na birinen. Kampil te hordinel mek but bara pal o kopi. Amen na birinaha te dokerel o muri.”

⁵ Amare nepřijaťela peske phende: “Sar avaha ke lende jekhvareste, nič na džanena a nič na dikhena. Murdaraha len a e buči zaačhavaha.”

⁶ Ale o Židi, save bešenas pašes paš lende, avle amenge oda te phenel dešvar: “Všadzik, kaj pes visaraha, odarik pre amende džana!”

⁷ Vašoda diňom le manušen o šabli, kopiji the luki a ačhadom len pal peskere fajti paš o muros, kaj mek na sas dokerdo.

Andre jekh vast e zbraň a andre aver o sersamos

⁸ Sar oda dikhlom, uštilom a prevakerdom ko vodci, uradnika the ko manuša: “Ma daran pes lendar! Leperen tumenge, savo baro the zoralo hino amaro RAJ, a maren pes vaš peskere phrala, čhave, čhaja, romňija the khera.” ⁹ Sar amare nepřijaťela šunde, hoj pre oda avlam a hoj o Del len andre oda zaačhađa te kerel, savore šaj geľam pale te kerel o muri.

¹⁰ Ole dživesestar jepaš mire muršendar kerenas e buči pro muri a aver murša likerenas andro vasta o kopiji, o štiti, o luki the o pancjera a o veliteľa ačhenas vaš savore manuša. ¹¹ Ola, ko kerenas e buči pro muros, the ola, save hordinenas o materijalos, jekhe vasteha kerenas e buči a dujtoneha likerenas e zbraň. ¹² Pašal dojekh dženo sas zaphandli e šabla a kavke kerelas e buči. Ale o murš la trubaha ačhelas paš ma. ¹³ Phendom le manušenge, le vodcenge

the le uradňikenge: “E buči hiňi bari a amen keras všadzík pro muri a sam dur jekh avrestar.

¹⁴ Te šunena e truba, aven sigo šavore paš amende. Amaro Del pes marela vaš amende!”

¹⁵ Avke e buči pro muri kerahas akorestar, sar vidňisalolas, dži akor, medik o čercheňa na avenas avri, a jepaš murša likerenas andro vasta o kopiji.

¹⁶ Andre oda časos phendom le manušenge: “Dojekh dženo the leskero sluhas mi ačhel pre rat andro Jeruzalem, avke amenge rači pomožinena te stražinel a prekal o džives te kerel e buči.”

¹⁷ Ňiko amendar, aňi me, aňi mire manuša, aňi o sluhi aňi o murša, save stražinenas, na čhidam pal peste tele o gada a dojekhste sas paš o vast e zbraň.

5

O Nehemiaš pomožinel le čorenge

¹ Akor chudle o manuša the o džuvľa igen te vakerel pre okla Židi vaš oda, so kerenas.

² Varesave lendar phenenas: “Peskere muršoren the čhajoren mušinas te del sar otroken, hoj amen te den žužodiv (obilie), hoj te predživas.”

³ Aver vakerenas: “Das amare maľi, o viňici the o khera andre zaloha, hoj amen te den žužodiv andre kadi bari bokh.”

⁴ Aver phenenas: “Mušindam peske te lel kečeň, hoj te počinas le kraliske o daňe vaš o maľi the viňici. ⁵ Ale the amen sam Židi avke sar on. Či nane amare čhave ajse sar lengere? Amare čhavendar mušinas te kerel otroken a varesave amare čhaja imar hine bikende vaš o

otrokiñi. Imar na džanas, so te kerel, bo ile amendar o mali the o viñici.”

⁶ Sar šundom kale lava a dikhłom lengero pharipen, igen somas cholamen. ⁷ Gondolinavas pal oda a vičindom mange le vodcen the le uradñiken a phendom lenge: “Tumen barvalon pre tumare fameliji avke, hoj len den kečeñ a kiden lendar avri buter.” Palis diñom te zvičinel savoren manušen pal odi veca ⁸ a phendom lenge: “Amen kerđam savoro pre oda, hoj te cinas avri andral o otroctvo amare Židovike famelijen, save sas bikende avre narodenge. Ale tumen len akana pale cinen prekal peste?” Pre oda leske o vodci the o uradñika na phende añi lav, bo džanenas, hoj hin les čačipen.

⁹ Mek phendom: “Namištes keren. So, na kamen te phirel anglo Del andre dar, hoj amendar amare ñeprijateľa te na asan? ¹⁰ Se me, mire pašutne the mire služobñika len das furt kečeñ o love the žužodiv (obilie). Odmukas lenge oda, so amenge kamen! ¹¹ Den lenge mek adadžives pale o mali, o viñici, o olivakere sadi the o khera, so lendar ilan. Den pale the o interesis, so lendar ilan akor, sar tumendar ile kečeñ, o love, o žužodiv, e mol the o olivovo olejos.”

¹² O vodci lenge odphende: “Keraha avke, sar phenes. Daha lenge lenge savoro pale a na mangaha lendar ñič.”

Avke diñom te vičinel le rašajen a angle lende on dine la veraha lav, hoj kerena avke, sar phende. ¹³ Palis razindom avri mire žebi a phendom: “Avke o Del razinela avri dojekhe muršes, ko na dolikerela oda lav, a odlela

leskero kher the savoro, so les hin, a na mukela leske nič.”

Akor savore manuša phende: “Amen!” A kerde avke, sar dine lav, a lašarenas le RAJES.

Le Nehemiašoskero jileskeriben

¹⁴ Sar kralinelas o Artaxerxes bišto (20.) berš andre Perzija, ačhilom guverneris andre Judsko. Akorestar dži trandato the dujto (32.) berš – oda hin dešuduj berš – aňi me aňi miri famelija na manglom le manušendar o love pro chaben, so šaj manglom sar guverneris. ¹⁵ Ale o guvernera angle mande trapinenas le manušen oleha, hoj lendar kidenas avri sako džives e daň pro maro the pre mol saranda (40) rupune love. A the lengere služobnika len trapinenas. Ale me avke na keravas, bo daravas mire Devlestar. ¹⁶ Me the savore mire murša jekhetane lenca kerahas caľa zoraha e buči pro muri a na cindam peske aňi maľa. ¹⁷ Paš miro skamind manca chanas o anglune Židi the o vodci, vaj šel the penda (150) džene, a mek the ola, save ke amende avenas andral aver narodi. ¹⁸ Sako džives lenge richtinavas jekhe guruves, šove bakren the but kachnen. Paš oda sako dešto džives, davas te anel but mol andro gone. Ale šoha (ňikda) na mangavas o love pro chaben, so šaj manglomas sar guverneris, bo o manuša kerenas phares e buči.

¹⁹ Devla miro, leper tuke pre ma the pre miro lačhipen, so kerdom kale manušenge!

6

*O Nehemiaš džanel, so kamen te kerel o
neprijatela*

¹ Sar pes dodžanle o Sanballat, o Tobiaš, o Arabčanos Gešem the savore amare neprijatela, hoj doprikerdom o muri a nane andre imar nisave cheva, choc o vudara pro brani mek na thođom, ² o Sanballat the o Gešem mange dine te phenel: “Av, zdžas pes andre varesavo gav pre rovina Ono.” Ale on mange oleha kamle te kerel vareso nalačo. ³ Bičhadom ke lende mire muršen, hoj lenge te phenen: “Hin man te kerel bari buči a našti akana džav ke tumende. Soske te mukav e buči ča avke, hoj man tumenca te zdžav?”

⁴ On mange oda dine te phenel štarval, ale me lenge odphendom avke sar ešebnovar (peršovar).

⁵ Palis o Sanballat ke ma bičhada peskere muršes pandžtovar. Sas leste andro vast phundrado lil ⁶ a sas andre pisimen:

“Maškar o narodi pes vakerel a the o Gešem ada phenel, hoj tu the o Židi kamen te kerel vzbura, a vašoda oprikeres o muri. A mek hin phendo, hoj kames te ačhel kralis ⁷ a hoj ačhadal proroken, hoj te vakeren pal tu andro Jeruzalem: ‘Andre Judsko hin kralis!’ Tu džanes, hoj o kralis andre Perzija pes pal oda dodžanela! Vašoda av, zdžas pes a vakeraha pal oda.”

8 Akor leske odphendom: “Nič olestar, so vakeres, nane čačipen. Korkoro tuke ada gondolindal avri.”

9 On savore amen kamenas te daravel avri a phenenas peske: “Našavena e zor a na dokerena e buči.”

Ale me man modlinavas: “Devla, de man zor!”

10 Andre jekh džives gełom andro kher ko Šemajah, saveske sas dad o Delajah, a leske o Mehetabel. O Šemajah sas phandlo andre peskero kher a phenda mange: “Av, zdžas pes andre le Devleskero Chramos te garuvel andro Sentno Than a phandaha o vudar, bo tire ňprijatela tut kamen te murdarel. A avena adadžives rači!”

11 Ale me leske odphendom: “Me na som ole dženendar, save denašen. Gondolines tuke, hoj man džava te garuvel andro Chramos, hoj man te zachrañnav? Na, na džava!” 12 Avlom pre oda, hoj les na bičhađa ke ma o Del, ale ola lava mange phenda, bo o Tobiaš the o Sanballat leske počinde, hoj oda te phenel. 13 Bičhade les ke ma, hoj man te daravel avri, hoj man te garuvav andro Chramos a oleha te kerav binos. Palis oda hiros pal ma rozligendehas, hoj te melaren miro lačo nav.

14 Me man modlinavas: “Ó, Devla miro, leper tuke pre savoro nalačhipen, so kerde o Tobiaš the o Sanballat. Leper mek the pre prorokiña Noadja a pre ola aver proroka, save man daravenas avri!”

E buči dokerdi

15 E buči pro muri likerelas penda the duj (52) džives a sas dokerdi andro bišupandžto (25.) džives andro čhon Elul. 16 Sar pes savore amare ňeprijateľa pal oda došunde a sar oda dikhle o narodi, save bešenias pašal amende, daranas pes a sas pokorimen. Džanenas, hoj o Del amenge pomožinda te dokerel e buči.

17 Andre ola dživesa o Judske anglune manuša the o Tobiaš pisinenas but lila a bičhavkerenas maškar peste. 18 But manuša andre Judsko sas dothode la veraha le Tobiašoha, bo sas džamutro le Šechanioske, saveske sas dad o Arach. Le Tobiašoskero čhavo o Jochanan peske iľa romňa la čha le Mešullamoskera, saveske sas dad o Berechijah. 19 O manuša angle mande vakerenas pal savoro lačhipen, so kerelas o Tobiaš, a palis leske vakerenas savore mire lava. A dureder o Tobiaš mange bičhavkerelas o lila, hoj man te daravel avri.

7

O Nehemiaš prikazinel te stražinel o brani

1 Sar sas o muri oprikerde a diňom te thovel o vudara pro brani, ačhađom andre služba le stražņiken, le Leviten the le lavutaren. 2 Ačhađom upral o Jeruzalem mire phrales le Chanani the le Chananjah, savo sas velitelis upral e chamoskeri veža, bo sas pačivalo a daralas le Devlestar buter sar aver džene. 3 Phendom lenge: “Ma phundraven pro Jeruzalemoskere brani o vudar, medik o kham na ela dži upre. Mek angloda, sar o stražņika džana het rači, phanden o vudara a thoven upre o zavori.

Le manušendar, save bešen andro Jeruzalem, ačhaven, hoj te stražinen pro buter thana pašal o muros the paš peskere khera.”

O manuša, save avle pale

⁴ O Jeruzalem sas igen baro foros, ale na bešenas ode but manuša a o khera pes pale na ačhavelas. ⁵ Akor miro Del mange thoda pro jilo, hoj te zvičinav ke mande savore vodcen, uradņiken the manušen a te zapisinav len pal lengere fajti. Arakhlom o zvitkos, andre savo sas zapisimen o fajti, save pes ešebne (perše) visarde pale andral o Babilon. Sas ode pisimen: ⁶ Kala hine o manuša, saven o kralis Nebukadnecar zaila a odligenda andro Babilon a akana avle pale andro Jeruzalem the Judsko, dojekh andre peskero foros.

⁷ O vodci, save avle lenca, sas o Zerubbabel, o Ješua, o Nechemiah, o Azariah, o Raamiah, o Nachamani, o Mordochaj, o Bilšan, o Misperet, o Bigvaj, o Nechum the o Baanah.

⁸ Andral le Parošoskeri fajta avle 2 172 potomki, ⁹ andral le Šefatjoskeri 372, ¹⁰ andral le Arachoskeri fajta 775, ¹¹ andral le Pachat-Moaboskeri fajta, oda hin le Ješuaskere the le Joaboskere čhave, 2 812 potomki, ¹² andral le Elamoskeri fajta 1 254, ¹³ andral le Zattuoskeri 945, ¹⁴ andral le Zakkajoskeri 760, ¹⁵ andral le Binnujoskeri 642, ¹⁶ andral le Bebajoskeri 623, ¹⁷ andral le Azgadoskeri fajta 1 222, ¹⁸ andral le Adonikamoskeri fajta 667, ¹⁹ andral le Bigvajoskeri fajta 2 065, ²⁰ andral le Adinoskeri fajta 454, ²¹ andral le Ateroskeri fajta, o potomki

le Chizkijoskere, 98, ²² andral le Chašumoskeri fajta 328, ²³ andral le Becajoskeri fajta 324, ²⁴ andral le Charifoskeri fajta 112 ²⁵ a andral le Gibeonoskeri fajta 95 potomki.

²⁶ Avle pale the kala manuša, savengere phure dada bešenās andre kala fori: andral o Betlehem the Netofa 178; ²⁷ andral o Anatot 128; ²⁸ andral o Bet-Azmavet 42; ²⁹ andral o Kirjat-Jearim, Kefira the Beerot 743; ³⁰ andral e Rama the Geba 621; ³¹ andral o Michmas 122; ³² andral o Betel the Aj 223; ³³ andral o Nebo 52; ³⁴ andral o Elam 1 254; ³⁵ andral o Charim 320; ³⁶ andral o Jericho 345; ³⁷ andral o Lod, Chadid the Ono 721; ³⁸ the andral o Senaah 3 930.

³⁹ Kala savore hine potomki andral le rašajengere fajti, save avle pale: andral le Jedajoskeri (save sas o potomki le Ješuaskere) 973; ⁴⁰ andral le Immeroskeri 1 052; ⁴¹ andral le Paščurosakeri 1 247; ⁴² andral le Charimoskeri 1 017.

⁴³ O Leviti: andral e fajta le Ješuaskeri the Kadmieloskeri (save sas o potomki le Hodvoskere) avle pale 74.

⁴⁴ Ola, save gilavenas andro Chramos: andral le Asafoskeri fajta avle 128 potomki.

⁴⁵ Ola, save stražinenas paš o chramoskere brani: andral e fajta le Šallumoskeri, le Ateroskeri, le Talmonoskeri, le Akkuboskeri, le Chatitoskeri the le Šobajoskeri avle 138 potomki.

⁴⁶ Avle pale the ola, save služinenas andro Chramos, andral e fajta le Cichasoskeri, le Chasufaoskeri, le Tabbaotoskeri, ⁴⁷ le Keroskeri, le Sioskeri, le Padonoskeri ⁴⁸ le

Lebanoskeri, le Chagaboskeri, le Šamlajoskeri,
⁴⁹ le Chananoskeri, le Giddeloskeri, le
 Gacharoskeri, ⁵⁰ le Reajoskeri, le Recinoskeri,
 le Nekodaoskeri, ⁵¹ le Gazzamoskeri, le
 Uzzoskeri, le Paseachoskeri, ⁵² le Besajoskeri,
 le Meunimoskeri, le Nefusimoskeri,
⁵³ le Bakbukoskeri, le Chakufoskeri, le
 Charchuroskeri, ⁵⁴ le Baclutoskeri, le
 Mechidaoskeri, le Charšaoskeri, ⁵⁵ le
 Barkososkeri, le Siseroskeri, le Temachoskeri,
⁵⁶ le Neciachoskeri the le Chatifoskeri.

⁵⁷ Kala potomki le Šalamunoskere
 služobnikengere avle pale: le Sotajoskere,
 le Soferetoskere, le Peridasoskere, ⁵⁸ le
 Jaaloskere, le Darkonoskere, le Giddeloskere,
⁵⁹ le Šefatjoskere, le Chattiloskere, le Pocheret-
 Haccebajimoskere the le Amonoskere. ⁶⁰ Savore
 chramoskere služobnika the le Šalamunoskere
 služobnikengere potomki sas 392.

⁶¹ Kala manuša avle pale andral o Babiloņike
 fori Tel-Melach, Tel-Charša, Kerub, Addon the
 Immer, ale našti presikade hoj hine Izraeliti:
⁶² 642 potomki andral le Delajoskeri, le Tobi-
 joskeri the le Nekodaskeri fajta.

⁶³ Visarde pes pale the e fajta le Chobajoskeri,
 le Hakkocoskeri the le Barzillajoskeri. Ov peske
 iļa romņa le Barzillajoskera čha andral o Gilead
 a iļa peske lakero nav. ⁶⁴ On rodenas peskero
 fajtakero zvitkos kaj sas zapisimen, ale les na
 arakhle. Vašoda len premukle andral e rašajiko
 služba. ⁶⁵ Avke o guverneris lenge prikazinda
 hoj našti chan le chabenestar, so hino obetimen
 le Devleske, medik ode na sas rašaj, savo šaj

phučel le RAJESTAR prekal o losi Urim the Tummim.

Le manušengero barvalipen the dari pro Chramos

⁶⁶ Savore, save pes visarde pale andre Judsko, sas jekhetane 42 360 manuša. ⁶⁷ Avle lenca 7 337 sluhi the služki, the 245 džuvľa a murša, save gilavenas. Sas len 736 graja, 245 mulici, ⁶⁸ 435 řavi the 6 720 somara.

⁶⁹ Varesave fajtakere vodci denas o dari pro Chramos. O guverneris diňa andre chramoskeri pokladňica ochto kili somnakaj, penda (50) čare the 530 rašajengere plašti. ⁷⁰ O fajtakere vodci dine andre pokladňica prekal o Chramos 168 kili somnakaj the 1 250 kili rup. ⁷¹ Aver manuša dine 168 kili somnakaj, 140 kili rup a 67 rašajike plašti.

⁷² Avke o rašaja, o Leviti, o stražňika, o lavutara, o chramoskere služobňika the o aver Izraeliti gele te bešel andre peskere fori andro Judsko. Sar sas o eftato čhon, o Izraeliti imar sas andre peskere fori.

8

O Ezdraš pregenel le manušenge le Devleskero zakonos

¹⁻² Andro ešebno (peršo) džives andro eftato čhon pes savore manuša jekhetane zgele angle Paňeskeri Brana a phende le zakonikoske Ezdrašoske, savo sas the o rašaj, hoj te anel o zakonoskero zvitkos, so o RAJ diňa le Izraelitenge prekal o Mojžiš. Avke o Ezdraš anda o zakonos anglo manuša, save sas zgele: anglo murša,

džuvla the angle savore, save šaj achalile oleske, so šunenias. ³ Tosarastar dži ko dilos angle Pañeskeri Brana genelas andral o zakonos le džuvlengje, muršenge the savorengje, save šaj oleske achalonas. A savore manuša mištes šunenias, so andral genelas.

⁴ O zakoňikos Ezdraš ačhelas pro kaštuno javiskos, so sas prekal oda kerdo. Paš leskeri čači (pravo) sera ačhelas o Mattitiah, o Šema, o Ananiah, o Urijah, o Chilkijah the o Maasejah. Pal leskeri balogñi (lavo) sera ačhelas o Pedajah, o Mišael, o Malkijah, o Chašum, o Chašbaddanah, o Zecharijah the o Mešullam.

⁵ Sar o Ezdraš phundrača o zakonoskero zvitkos, savore manuša les dikhle, bo ov sas pro učeder than. Akor savore manuša uštile upre. ⁶ O Ezdraš lašarelas le RAJES, le bare Devles, a savore manuša hazdle upre o vasta a phende: “Amen! Amen!” A bandonas anglo RAJ le mujeha dži ke phuv.

⁷ O Leviti – o Ješua, o Bani, o Šerebiah, o Jamin, o Akkub, o Šabbetaj, o Hodijah, o Maasejah, o Kelita, o Azariah, o Jozabad, o Chanan the o Palajah – pomožinenas le manušenge te achalol o zakonos, medik ode ačhenas. ⁸ On genenas andral le Devleskero zakonos a mištes prethovenas le manušenge, hoj te achalon oda, so sas lengje pregendo.

Le manušengero roviben

⁹ Sar o manuša šunde, so o zakonos vakereľ, chudle te rovel. Akor o guverneris Nehemiaš, o Ezdraš, savo sas zakoňikos the rašaj, the o

Leviti, save sikavenas le manušen, phende lenge: “Kada džives hino sentňardo le RAJESKE, tumare Devleske. Vašoda ma aven smutne a ma roven!¹⁰ Džan khere, chan o lačhipen, pijen e nevi mol a den the olen, kas nane nič, bo kada džives hino sentňardo amare RAJESKE. Ma aven smutne, bo o radišagos le RAJESKERO hin tumari zor.”

¹¹ The o Leviti len prevakerenas le lavenca: “Kada džives hino sentno. Vašoda aven andro smirom a ma aven smutne!”¹² Palis savore manuša gele khere te chal a te pijel, bičhavenas peske o chabena a oslavinenas bare radišagoha, bo achalile o lava, so sas lenge pregando.

O manuša oslavinen o Inepos le Stankengero

¹³ Pre dujto džives pes zgele savore fajtakere vodci, o rašaja the o Leviti paš o zakonikos Ezdraš, hoj len te sikavel o zakonos.¹⁴ Andro zakonos, so o RAJ prikazinda prekal o Mojžiš, arakhle pisimen, hoj o Izraeliti mušinen te bešel andro stani, sar oslavinen andro eftato čhon o Inepos le Stankengero.¹⁵ Phende, hoj mušinen te rozvakerel všadzik andre savore fori the andro Jeruzalem: “Džan pro brehi a anen o prajti pal o olivi the pal o dzive olivi, mirti, palmi the pal aver stromi, hoj lendar te keren o stani, avke sar hin pisimen andro zakonos.”

¹⁶ Palis savore manuša gele, ande o prajti a kerde peske o stani pre peskere strechi the dvori, pre dvora anglo Chramos a pro phundrade thana angle Paňakeri the Efrajimiko Brana.¹⁷ Avke savore manuša, save avle pale andral o Babilon, peske kerde o stani a bešenas andre. Se o Izraeliti oda na kerenas akorestar, sar

len lidžalas o Jozua, le Nunoskero čhavo, dži adadžives. A sas len igen baro radišagos.

¹⁸ Sako džives, le ešebne (perše) dživesestar dži ko posledno džives, genenas le Devleskero zakonos andral o zvitkos. Efta dživesa oslavenenas o inepos a pro ohtoto džives, savore pes jekhetane zdžanas, avke sar sas pisimen andro zakonos.

9

O manuša phenen avri peskere bini

¹ Pro bišuštarto (24.) džives andre oda čhon pes o Izraeliti zgele. Sas urde andro gone, poscinenas pes a o prachos peske čhivkerenas pro šero. ² Akor pes o potomki le Izraeloskere oddelinde savore cudzincendar. Uštile a phenenas avri peskere the le dadengere bini. ³ Ačhenas pre peskere thana a trin ori genenas andral o zakonos le RAJESKERO, peskero Devleskero, a aver trin ori phenenas avri o bini a lašarenas le RAJES peskere Devles. ⁴ Palis o Ješua, o Bani, o Kadmiel, o Šebaniah, o Bunni, o Šerebiah, o Bani the o Kenani ačhile pre le Levitengero javiskos a zorale hangoha vičinenas pro RAJ, pre peskero Del. ⁵ O Leviti – o Ješua, o Kadmiel, o Bani, o Chašabnejah, o Šerebiah, o Hodijah, o Šebaniah the o Petachiah – phende: “Ušten a lašaren le RAJES, peskere Devles, savo hino čirlastar pro furt.

Dojekh mi lašarel leskero slavno nav, so hino upral savoro lašariben.”

⁶ Palis pes o Izraeliti chudle kavke te modlinel:

“Ó RAJEJA, ča tu korkoro sal RAJ,
 tu stvorindal o ňebos,
 o nekučeder ňebos the savore čercheňa,
 e phuv the savoro, so upre hin,
 o moros the savoro, so andre hin.
 Tu des o dživipen savoreske
 a savore pro ňebos angle tu bandon a lašaren
 tut.

⁷ Tu sal o RAJ, o Del,
 savo peske kidňal avri le Abram
 a ligendal les avri andral o Ur, andral le Chalde-
 jiko phuv,
 a diňal leske nav Abraham.

⁸ Sar dikhlal, hoj leskero jilo hino tuke pačivalo,
 phandlal leha zmluva, hoj e phuv le
 Kanaančanengeri,
 le Chetitanengeri, le Amorejengeri,
 le Perizejengeri, le Jebusejengeri the le Gir-
 gašejengeri

deha leskere potomkenge.

A tu dolikerďal oda lav,
 bo sal čačipnaskero.

⁹ Dikhlal amare dadengero pharipen andro
 Egipt,
 šundal len, sar ke tu zorales vičinenas paš o Lolo
 Moros.

¹⁰ Kerďal bare znameňja the zazraki pro
 Faraonos,
 pre savore leskere služobňika
 the pre savore leskere manuša andre leskeri
 phuv,
 bo džanehas,
 hoj pes igen namištes likerelas ke tire manuša.

Aleha tu peske kerđal baro nav, so tut hin dži
adadžives.

11 Rozdelindal angle lende o moros
a maškaral pregele pal e šuki phuv.

Ale olen, save pal lende džanas, čidál andro
baro paňi,

avke sar pes čhivel o bar andro bare paňa.

12 Tu len lidžahas prekal o džives sar
chmarakero slupos

a rači sar jagalo slupos,

hoj lenge te švicines pro drom,

khatar kamle te džal.

13 Avľal tele pro verchos Sinaj,
prevakerđal ke lende andral o ņebos

a diňal lenge o prikazaňja

o zakoni, so hine čačipnaskere the lače.

14 Sikadál len,

hoj te prindžaren tiro Šabbatoskero sentno
džives,

a diňal lenge prekal peskero služobňikos Mojžiš
o zakoni the o prikazaňja.

15 Diňal len o maro andral o ņebos,

sar bokhalonas,

a the o paňi andral e skala,

sar sas smedne.

Phendal lenge, hoj te džan

a te zalen peske e phuv,

pal savi len diňal lav,

hoj lenge la deha.

16 Ale on, amare dada, ačhile barikane,

zoralarde peskere jile a na šunenas tire
prikazaňja.

17 Na kamenas tut te šunel

a bisterde pre tire bare zazraki,
so lenge kerđal.

Zoralarde peskere jile a ile peske andro šero,
hoj pes visarena pale andro otroctvo andro Egipt.

Ale tu sal o Del, savo odmukel
a savo hino jileskero the lačhejileskero,
zlikeres tut andre choľi a sal barvalo andro
jileskeriben,

a vašoda len na omukľal.

¹⁸ Choc te peske kerde somnakuňa gurumňora
a phende: ‘Kada hin amaro del,
savo amen ľigenda avri andral o Egipt!’

A choc tuke kerenas igen baro nalačhipen,

¹⁹ tu len andre peskero baro jileskeriben
na omukľal pre pušća.

O chmarakero slupos lendar na odgeľa dživese,
ale lidžalas len pre lengero drom.

Aňi o jagalo slupos lendar na odgeľa rači,
ale švicinelas lenge pro drom,
kaj džanas.

²⁰ Andre peskero jileskeriben len sikavehas,
so kampil te kerel.

Čalarehas len la mannaha
a diňal len te pijel o paňi, sar sas smedne.

²¹ Saranda (40) berš pes pal lende starinehas pre
pušća

a na chibalinelas lenge ode nič.

O plašći pre lende pes na čingerde
a aňi o pindre na šuvľile.

²² Dehas lenge o ňerindipena (viľaztva) upral o
krališagi the narodi

a diňal lenge e phuv dži paš o agor.

On peske zaile e phuv Chešbon, kaj kralinelas o
Sichon,
the e phuv Bašan, kaj kralinelas o Og.

²³ Diňal len ajci but čhave, keci hin čercheňa pro
ňebos

a andal len andre odi phuv,
pal savi phendal lengere dadenge,
hoj andre te džan a te zalen la.

²⁴ Lengere čhave ode gele a zaile odi phuv
a tu angle lende pokorindal le Kanaančanen;
diňal andre lengere vasta

le kralen the le naroden andre odi phuv,
hoj lenca te keren, so kamena.

²⁵ Tire manuša zaile o zorale fori, o ulipnaskere
malí,

o khera pherde le barvalipnaha,
o chaňiga, so imar sas kerde, o olivakere sadi, o
viňici

the but ovocna stromi.

Chale a čalile, thulile
a radisalonas prekal tiro baro lačhipen.

²⁶ Ale on na kamenas te šunel a vzburinde pes
pre tu.

Tiro zakonos pestar odčhide

a murdarde tire proroken,
save lenge dovakerenas, hoj pes te visaren pale
ke tu.

Kerde baro nalačhipen oleha, hoj pes tuke ruhi-
nenas.

²⁷ Vašoda len diňal andro vasta le
ňeprijatelenge

a on len trapinenas.

Sar andre oda pharipen ke tu vičinenas,

tu len šundal avri andral o ňebos.

Andre peskero baro jileskeriben

lenge bičhavehas vodcen,
 save len lenas avri andral o vasta le
 nepřijateľendar.

²⁸ Ale sar ča sas andro smirom,
 pale kerenas o nalačhipen angle tu.
 Diňal len andro vasta lengere nepřijateľenge,
 hoj te en tel lengeri zor,
 ale sar pale ke tu vičinenas,
 tu len andre peskero jileskeriben šundal avri
 andral o ňebos
 a buterval len zachraňindal.

²⁹ Dovakerehas lenge,
 hoj pes te visaren pale ke tiro zakonos,
 ale on ačhile barikane
 a na šunenas tire prikazaňja,
 so lidžan le manušes andro dživipen.
 Sas zacate andre peskere jile, na šunde tut
 a visarde pes ke tu le dumeha.

³⁰ But berša lenca likerehas avri,
 tire Duchoha dovakerehas lenge prekal o pro-
 roka,
 ale on na šunenas,
 a vašoda len diňal andro vasta avre narodenge.

³¹ Ale andre peskero baro jileskeriben
 len na zničindal aňi na omuklal,
 bo sal jileskero the lačhejileskero Del.

³² Akana Devla amaro,
 savo sal baro, zoralo the darandutno Del!
 Tu dolikeres e zmluva the o lačhejileskeriben:
 Leper tuke, sar cerpinahas akorestar,
 sar amen lidžanas o Asirike kraľa, dži akana!
 Leper tuke, sar cerpinehas amen,
 amare kraľa the vodci, amare rašaja the amare
 proroka,

amare dađa the savore manuša!

³³ Tu sal čačipnaskero andre savoreste,
so pre amende avla, bo tu kerehas pačivalones,
ale amen kerahas o bini.

³⁴ Amare kraľa the vodci, amare rašaja the amare
dada
na dolikerenas tiro zakonos a na šunenas tire
prikazaňja

aňi oda, so lenge dovakerehas.

³⁵ Tu požehňinehas lenge o krališagos
a andre peskero baro lačhipen
lenge diňal bari lači phuv,
ale on na omukenas peskere bini,
hoj tuke te služinen.

³⁶ Dikh, amen sam adadžives otroka!
Sam otroka andre odi phuv,
so diňal amare dadenge,
hoj andral late te chan o chaben the o lačhipen.

³⁷ Ale vaš amare bini
o baro ulipen pal adi phuv diňal le kraľenge,
saven ačhaďal upral amende.
On amenca the amare dobitkoha keren, so ka-
men.
Sam andro baro pharipen!”

10

O vodci zapečafinen e zmluva

¹ Vaš kada savoro, so pes ačhiľa, amen keras
a pisinas e zmluva. Amare vodci, o Leviti the o
rašaja la zapečafinas. ² E zmluva zapečafinde
o Nehemiaš, o čhavo le Chachaljoskero the o
Cidkijah.

O rašaja, save zapečafinde e zmluva

³ O Serajah, o Azariah, o Jeremiah, ⁴ o Pašchur, o Amariah, o Malkijah, ⁵ o Chattuš, o Šebaniah, o Malluch, ⁶ o Charim, o Meremot, o Obadiah, ⁷ o Daniel, o Ginneton, o Baruch, ⁸ o Mešullam, o Abijah, o Mijamin, ⁹ o Maaziah, o Bilgaj the o Šemajah.

O Leviti, save zapečatiŋde e zmluva

¹⁰ O Ješua, le Azanijoskero čhavo, o Binnuj, le Chenadadoskere čhavendar, o Kadmiel ¹¹ the leskere phrala: o Šebaniah, o Hodijah, o Kelita, o Palajah, o Chanan, ¹² o Michas, o Rechob, o Chašabiah, ¹³ o Zachur, o Šerebiah, o Šebaniah, ¹⁴ o Hodijah, o Bani the o Beninu.

O vodci, save zapečatiŋde e zmluva

¹⁵ O Paroš, o Pachat-Moab, o Elam, o Zattu, o Bani, ¹⁶ o Bunni, o Azgad, o Bebaj, ¹⁷ o Adonijah, o Bigvaj, o Adin, ¹⁸ o Ater, o Chizkija, o Azzur, ¹⁹ o Hodijah, o Chašum, o Becaj, ²⁰ o Charif, o Anatot, o Nebaj, ²¹ o Magpiaš, o Mešullam, o Chezir, ²² o Mešezabel, o Cadok, o Jadduas, ²³ o Palatiah, o Chanan, o Anajah, ²⁴ o Hošeah, o Chananijah, o Chaššub, ²⁵ o Hallocheš, o Pilcha, o Šobek, ²⁶ o Rechum, o Chašabnah, o Maasejah, ²⁷ o Achijah, o Chanan, o Anan, ²⁸ o Malluch, o Charim the o Baanah.

O manuša den vera, hoj dolikerena o zakonos

²⁹ Aver manuša, o rašaja, o Leviti, ola, save gilaven the stražinen, o služobňika andro Chramos the savore, save pes oddelinde avre narodendar, hoj te dolikeren le Devleskero zakonos, the lengere romňija a čhave, save imar

oleske achalonas, ³⁰ pridine pes ke peskere vodci a ile pre peste vera, hoj ena prekošle, te na dolikerena le Devleskere zakoni, so diña avri o Del prekal peskero služobňikos Mojžiš, a hoj dolikerena savore leskere prikazaňja. ³¹ Avke phende:

“Amare čhajen na daha avre narodenge romňenge a lengere čhajen na laha amare čhavenge. ³² Te o manuša andral aver narodi anena vareso te bikenel andro Šabbatoskero džives abo andre aver inepos, či oda ela o điv, na cinaha lendar nič. A sako eftato berš amen na laha le ulipnastar nič a omukaha o love olenge, kas diňam kečeň. ³³ A mek ke oda dojekh amendar sako berš davkeraha rupune love štar grami* pre služba andre amaro Devleskero Chramos ³⁴ pro sentne mare, pre chabeneskeri obeta, labardi obeta, Šabbatoskeri the Neve Čhoneskeri obeta, pro inepi, pro sentne dari the pro obeti vaš o bini le Izraeloskere the pre savore službi andro Chramos. ³⁵ A amen – o rašaja, o Leviti the o manuša – prekal o losos kidaha avri, kana andro berš savi famelija anela o kašta pre labardi obeta prekal o RAJ, amaro Del, avke sar hin pisimen andro zakonos. ³⁶ Davkeraha sako berš ešebne (perše) ulipnastar, so skidaha pal e maľa the pal ovocna stromi a daha andre le RAJESKERO Chramos. ³⁷ Mek lidžaha amare ešebne čhaven andro Chramos le rašajenge a oddelinaha len le Devleske; a daha the amare gurunňen the bakren, save ulile ešebne, avke

* **10:33** Oda hin e trefina le šeklostar.

sar hin pisimen andro zakonos, ³⁸ the o ešebno le arestar the le ulipnastar pal savore stromi, o ešebno la moľatar the olejostar a lidžaha oda andro Chramos le rašajenge prekal amaro Del. A le Levitenge daha o dešto kotor le ulipnastar, bo on oda kidenavri andral savore amare gava. ³⁹ Jekh rašaj andral e fajta le Aronoskeri mušinel te el paš oda, sar o Leviti kidenavri o dešto kotor a palis on olestar mušinen te anel o dešto kotor andro chramoskere skladi. ⁴⁰ O Izraeliti the o Leviti mušinen te anel o dari le divostar, la moľatar the le olejostar, andre ola skladi, kaj hine o sentne veci a kaj bešenavri o rašaja, o stražnika the ola, save gilaven. Daha savoro, so kempel prekal o kher amare Devleskero.”

11

O manuša, save bešenavri andro Jeruzalem the Judsko

¹ O Izraelike vodci bešenavri andro Jeruzalem a kidenavri prekal o losos dojekha dešta famelija, hoj te džal te bešel andro sentno foros Jeruzalem, medik okla ačhile te bešel andre aver fori the gava. ² O manuša žehņinenavri savore ole dženenge, save korkore pestar džanas te bešel andro Jeruzalem. ³ Okla Izraeliti, rašaja, Leviti, chramoskere služobņika the potomki le Šalamunoskere služobņikengere bešenavri andre peskere khera andre peskere fori.

Kala hine o vodci andral e Judsko provincija, save bešenavri andro Jeruzalem:

⁴ Andral o kmeňos Juda: o Atajah, saveske sas dad o Uziah, leske o Zecharijah, leske o Amariah, leske o Šefatjah the leske o Mahalalel, savo sas potomkos le Perecoskero; ⁵ o Maasejah, saveske sas dad o Baruch, leske o Kol-Chozeh, leske o Chazajah, leske o Adajah, leske o Jojarib the leske o Zecharijah, savo sas potomkos le Šiloskero. ⁶ Savore le Perecoskere potomki, save bešenas andro Jeruzalem, sas 468 zorale murša.

⁷ Andral o kmeňos Benjamin:

o Sallu, saveske sas dad o Mešullam, leske o Joed, leske o Pedajah, leske o Kolajah, leske o Maasejah, leske o Itiel the leske o Ješajah, ⁸ a mek o Gabbaj the o Sallaj. Savore sas jekhetane 928. ⁹ O Joel, le Zichriskero čhavo, sas lengero vodcas a o Jehudah, le Hassenuoskero čhavo, sas dujto vodcas andro foros.

¹⁰ O rašaja:

o Jedajah, le Jojariboskero čhavo, o Jachin ¹¹ the o Serajah, saveske sas dad o Chilkijah, leske o Mešullam, leske o Cadok, leske o Merajot the leske o Achitub, savo sas angloda o nekbareder rašaj. ¹² On le famelijenca, save služinenas andro Chramos, sas 822.

A mek o Adajah, saveske sas dad o Jerocham, leske o Palaliah, leske o Amci, leske o Zecharijah, leske o Paščhur the leske o Malkijah, ¹³ a leskere phrala, save sas o fajtakere vodci – savore sas 242.

Mek o Amašsaj, saveske sas dad o Azarel, leske o Achzaj, leske o Mešillemot the leske

o Immer ¹⁴ a lengera famelijatar sas 128 zorate murša, savenge sas vodcas o Zabdiel, le Hagedolimoskero čhavo.

¹⁵ O Leviti:

o Šemajah, saveske sas dad o Chaššub, leske o Azrikam, leske o Chašabijah the leske o Bunni.

¹⁶ Mek o Levitengere vodci o Šabbetaj the o Jozabad, save sas upral e buči, so kerenas avri pašal o Chramos; ¹⁷ o Mattanijah, saveske sas dad o Michas, leske o Zabdi, savo sas potomkos le Asafoskero, savo lidžalas anglal o gila paš o modlitbi; o Bakbukiah, savo leske pomožinelas; the o Abda saveske sas dad o Šammua, leske o Galal a leske o Jedutun. ¹⁸ O Leviti andro sentno foros Jeruzalem sas jekhetane 284.

¹⁹ O chramoskere stražnika:

o Akkub, o Talmon the lengere pašutne. Sas jekhetane 172.

²⁰ Okla manuš a andre Judsko

Okla Izraeliti, rašaja the Leviti bešen a andre savore Judske fori, dojekh pre odi phuv, so chudla andro dedictvos. ²¹ O chramoskere služobnika bešen a pro brehos Ofel andro Jeruzalem a lengere vodci sas o Cichas the o Gišpas. ²² O vodcas le Levitenge andro Jeruzalem sas o Uzzi, saveske sas dad o Bani, leske o Chašabiah, leske o Mattanijah the leske o Michas. O Uzzi sas le Asafoskere potomkendar, save sas lavutara paš e služba andro Chramos. ²³ On pes mušinas te čerinel a andre služba, avke

sar o kralis prikazinda, a oda dojekh andro džives, sar pre lende avelas o šoros. ²⁴ O Petachiah, le Mešezabeloskero čhavo, andral e Zerachoskeri fajta andral o kmeňos Juda, sas le Perzike kraliske radcas, savo anelas anglo kralis o veci pal o Izraelike manuša.

O manuša, save bešenas andre aver fori

²⁵ Varesave manuša bešenas andro fori the gava pašes paš peskere maľi. O manuša andral e Judaskeri fajta bešenas andre Kirjat-Arba, Dibon, Jekabceel, ²⁶ Ješua, Molada, Bet-Palet, ²⁷ Chacar-Šual, Beer-Šeba, ²⁸ Ciklag, Mechona, ²⁹ En-Rimmon, Cora, Jarmut, ³⁰ Zanoach, Adullam, Lachiš the Azeka.

Avke o Judske manuša bešenas le forostar Beer-Šeba pro juhos dži andre dolina Hinnom pro severos.

³¹ O manuša andral o kmeňos Benjamin bešenas andro fori Geba, Michmas, Ajja, Betel the andro gava, so ode sas: ³² andro Anatot, Nob, Ananja, ³³ Chacor, Rama, Gittajim, ³⁴ Chadid, Cebojim, Neballat, ³⁵ Lod, Ono the andre dolina Ge-Charašim. ³⁶ Varesave Leviti andral e Judsko bešenas maškar o manuša andral o Benjamin.

12

O rašaja the o Leviti save avle pale

¹ Kala hine o rašaja the o Leviti, save avle pale andral o Babilon le Zerubbabeloha, le Šealtieloskere čhaha, the le Ješuaha:

O rašaja:

o Serajah, o Jeremiah, o Ezdraš, ² o Amariah, o Malluch, o Chattuš, ³ o Šechaniah, o Rechum, o Meremot, ⁴ o Iddo, o Ginnetoj, o Abijah, ⁵ o Mijamin, o Maadiah, o Bilgah, ⁶ o Šemajah, o Jojarib, o Jedajah, ⁷ o Sallu, o Amok, o Chilkijah the o Jedajah. On sas o vodci le rašajenge the lengere pašutnenge andre oda časos, sar o Ješua sas nekbareder rašaj.

⁸ O Leviti:

o Ješua, o Binnuj, o Kadmiel, o Šerebiah, o Jehudah the o Mattaniah. On peskere pašutnenca lidžanas o gila, savenca andro Chramos lašarenas le Devles. ⁹ O Bakbukiah, o Unni the okla Leviti ačhenas angle lende a odphenenas le gil'avipnaha pre lengero gil'avipen.

O potomki le Ješuaskere

¹⁰ O nekbareder rašaj o Ješua sas dad le Jojakimoske, ov le Eljašiboske, ov le Jojadaoske, ¹¹ ov le Jonatanoske a ov le Jadduaske.

O vodci andre le rašajengere fajti

¹² Sar o Jojakim sas nekbareder rašaj, kala rašaja sas vodci andre rašajengere fajti:

o Merajah andre le Serajoskeri fajta, o Chananiyah andre le Jeremioskeri, ¹³ o Mešullam andre le Ezdrašoskeri, o Jochanan andre le Amarioskeri, ¹⁴ o Jonatan andre le Malluchoskeri, o Jozef andre le Šebanioskeri, ¹⁵ o Adnas andre le Charimoskeri, o Chelkaj andre

le Meremotoskeri, ¹⁶ o Zecharijah andre le Id-doskeri, o Mešullam andre le Ginnetonoskeri, ¹⁷ o Zichri andre le Abijoskeri, o Piltaj andre le Minjamoskeri the Moadioskeri, ¹⁸ o Šammua andre le Bilgoskeri, o Jehonatan andre le Šemajoskeri, ¹⁹ o Mattenaj andre le Jojariboskeri, o Uzzi andre le Jedajoskeri, ²⁰ o Kallaj andre le Salluoskeri, o Eber andre le Amokoskeri, ²¹ o Chašabiah andre le Chilkijoskeri a o Netaneel andre le Jedajoskeri.

O vodci andre le Levitengere fajti

²² Sar sas nekbareder rašaja o Eljašib, o Jojada, o Jochanan the o Jadduas, a medik kralinelas andre Perzija o Darius, o Leviti the o vodci andre le rašajengere fajti sas zapisimen andro zvitkos. ²³ O vodci andre le Levitengere fajti sas zapisimen ča dži akor, sar sas rašaj o Jochanan, saveske sas papus o Eljašib.

O službi andro Chramos

²⁴ O lašariben the o palikeriben andro Chramos lidžanas kala džene: o Chašabiah, o Šerebiah, o Ješua, o Binnuj the o Kadmiel. Okla aver Leviti ačhenas angle lende a odphenenas le gilavipnaha pre lengero gilavipen, avke sar prikazinda le Devleskero murš o David.

²⁵ O Mattaniah, o Bakbukiah, o Obadiah, o Mešullam, o Talmon the o Akkub sas stražnika paš o skladi, so sas paš o chramoskere brani.

²⁶ On služinenas akor, sar sas nekbareder rašaj o Jojakim, le Ješuaskero čhavo a ov le Jocadaskero, a sar sas andro Jeruzalem o

Nehemiaš guverneris a sar o zakoňikos Ezdraš služinelas sar rašaj.

E buči dokerđi a o manuša oslavinen

²⁷ Sar imar kamle te sentňarel o Jeruzalemoskere muri, gele pal savore Leviti, kaj bešenas, hoj te aven a te oslavinen a te palikeren le gilenca le bašavibnaha pro cimballi, pro harfi the pro citari. ²⁸ Avke o lavutara ode avle andral o gava pašal o Jeruzalem the andral e Netofa, ²⁹ andral o Bet-Gilgal, andral e Geba the andral o Azmavet, bo on peske ačhade gava pašal o Jeruzalem. ³⁰ Sar pes o rašaja the o Leviti obžuzarde, palis obžuzarde the le manušen, o brani the o foroskere muri.

³¹ Palis bičhadom le Judske vodcen, hoj te džan upre pro foroskere muri, a ačhadom duj partiji muršen, save gilavenas a palikerenas le RAJESKE.

Ešebno (peršo) partija džalal pal o muros pre čači (pravo) sera ke Šmecengeri Brana. ³² Pal lende džalal o Hošajah the jepaš Judske vodci: ³³ o Azariah, o Ezdraš, o Mešullam, ³⁴ o Jehudah, o Benjamin, o Šemajah, o Jeremiah ³⁵ the varesave rašaja, save trubinenas, a pal lende džalal o Zecharijah, saveske sas dađ o Jonatan, leske o Šemajah, leske o Mattaniah, leske o Michajah, leske o Zachur the leske o Asaf. ³⁶ Džanas leha the leskeri famelija: o Šemajah, o Azarel, o Milalaj, o Gilalaj, o Maaaj, o Netaneel, o Jehudah the o Chanani. On bašavenas pre ajse nastrojji sar the le Devleskero murš o David, a o zakoňikos Ezdraš džalal angle lende. ³⁷ Paš

e Prameňiko Brana džanas upre le garadičenca andro Foros le Davidoskero pašal leskero palacis dži paš e Paňakeri Brana pro vichodos.

³⁸ Dujto partija murša, save gilavenas the palikerenas, džanas pal o muros pre balogňi (lavo) sera a pal lende me – o Nehemiaš – jekhetane jepaš manušenca. Džahas pašal e Bovengeri Veža dži ko Buchlo Muros, ³⁹ odarik džanas ke Efrajimiko Brana, ke Puraňi Brana the ke Ribno Brana a odarik ke veža Chananel the ke Veža Mea*, odarik dži ke Bakrengeri Brana a zaačhilam, sar dogelam paš e Stražňikengeri Brana.

⁴⁰ Avke soduj partiji gele pre peskero than andre le Devleskero Chramos a gilavenas a palikerenas le RAJESKE. Avke keravas the me jekhetane le jepaš vodcenca ⁴¹ the o rašaja, save trubinenas: o Eljakim, o Maasejah, o Minjamin, o Michajah, o Eljoenaj, o Zecharijah the o Chananijah ⁴² a mek the o Maasejah, o Šemajah, o Eleazar, o Uzzi, o Jochanan, o Malkijah, o Elam the o Ezer. O Jizrachijah lidžalas le muršen, hoj te gilaven.

⁴³ Oda džives anenas ode but obeti a igen radisaľonas, bo o Del len diňa baro radišagos. A the o romňija le čhavenca igen radisaľonas avke, hoj dural šundolas oda radišagos, so sas andro Jeruzalem.

O dari pro lašariben andro Chramos

⁴⁴ Andre oda džives sas ačhade varesave murša, hoj pes te starinen pal o chramoskere

* **12:39** Oda hin e Veža le Šel Slugađengeri.

skladi, kaj sas o dari le ešebne ulipnastar the le dešte kotorestar. Majinde te anel pal o foroskere mali kotor le ulipnastar prekal o rašaja the Leviti, avke sar hin pisimen andro zakonos. Savore manuša andre Judsko radisaonas le rašajengera the le Levitengera bučatar, ⁴⁵ bo on kerenas e žužipnaskeri služba the okla službi, so o Del prikazinda. The o chramoskere lavutara the o stražnika kerenas peskeri služba, avke sar prikazinda o David the leškero čhavo Šalamun. ⁴⁶ Imar čirlastar, sar dživelas o David the o Asaf, sas džene, save lidžalas olen, save gilavenas a lidžalas o lašaribnaskere the palikeribnaskere gila le Devleske. ⁴⁷ Sar dživenas o Zerubbabel the o Nehemiaš, savore Izraeliti denas sako džives o dari olenge, ko gilavenas, the le stražnikenge. The avre Levitenge denas o sentne dari a on olestar denas kotor le Aronoskere potomkenge.

13

O Izrael pestar bičhavel le cudzincen

¹ Andre oda džives, sar genenas le manušenge andral le Mojžišoskero zakonos, arakhle andre pisimen, hoj o Ammončana the o Moabčana šoha (ňikda) našti en maškar le Devleskere manuša.

² Se na dine chaben aňi paňi le Izraeliten, sar avenas andral o Egipt, ale bičhade pre lende le Bileam, hoj len te prekošel, ale amaro Del oda prekošiben čerinda pro požehnaňje. ³ Sar o manuša šunde kada zakonos, bičhade pestar het savore manušen, save sas andral aver narodi.

O Tobiaš hino avričhido andral o Chramos

⁴ Ale mek angloda, sar pes kada ačhila, o rašaj Eljašib sas ačhado upral o chramoskere skladi amare Devleskere. Ov sas famelija le Tobiašoskeri. ⁵ Diña leske o baro than andro Chramos. Ode angloda odthovkerenas o chabeneskere obeti, o kađidlos, o veci pre služba, o dari prekal o rašaja the o dešto kotor le ulipnastar, la molatar the le olejostar, so sas prekal o Leviti, prekal o lavutara the stražņika.

⁶ Sar pes kada savoro ačhila, me na somas andro Jeruzalem, bo andro trandato the dujto (32.) berš, sar kralinelas andro Babilon o Artaxerxes, gelom pale ko kralis. Pal varesavo časos les manglom, hoj man te mukel te džal het. ⁷ Sar man visardom pale andro Jeruzalem, dodžanlom man pal oda nalačhipen, so kerđa o Eljašib prekal o Tobiaš, bo ov leske diña o kher andro Devleskero Chramos. ⁸ Me pre oda igen cholisalilom a čhidom avri savore leskere veci andral oda kher. ⁹ Palis prikazindom, hoj oda than te žužaren avri a pale andre te thoven o veci pre chramoskeri služba, o chabeneskere obeti the o kađidlos.

O manuša pale den o dešto kotor

¹⁰ Dodžanlom man the oda, hoj ola, save gilaven andro Chramos, the o Leviti gele pale te kerel buči pre peskere malī, bo o manuša lenge na denas oda, so kampla. ¹¹ Akor diňom te zvičinel jekhetane le vodcen a phendom lenge zorales: “Soske hino le Devleskero kher zamuklo?” Palis andom le Leviten the le lavutaren pale andro Chramos, hoj te keren peskeri buči.

¹² Avke savore manuša andral e Judsko chudle te

hordinel o dešto kotor le đivostar, la molatar the le olejostar andro chramoskere skladi. ¹³ Upral ola skladi ačhadom le rašas Šelemiah, le pisaris Cadok the le Levitas Pedajah. Lenge andre oda pomožinelas le Zachuroskeo čhavo o Chanan, saveske sas papus o Mattaniah. Me džanavas, hoj kala murša hine pačivale a lengeri buči sas te del dojekheske andro Chramos, so leske patrinelas.

¹⁴ Vašoda, ó, Devla miro, leper tuke pre savore veci, so kerđom prekal e služba andro Chramos, a ma bister pre miro pačivaliben.

O Šabbatoskero džives pale sentňaren

¹⁵ A mek dikhlom, hoj o manuša andre Judsko pro Šabbat pučinen o hroznos andro molakero lisos a pro somara thovenas o zrnos the e mol, o hroznos, o figi the aver veci a lidžanas andro Jeruzalem. Vašoda lenge dovakerđom, hoj te na bikenavkeren o chaben andre oda džives. ¹⁶ Varesave manuša andral o foros Tir bešenas andro Jeruzalem. On anenas ode o ribi the aver veci, hoj te bikenen amare manušenge pro Šabbat. ¹⁷ Akor dovakerđom le Judske vodcenge a phučlom lendar: “Soske keren kada naláčhipen? Soske na sentňaren o Šabbatoskero džives? ¹⁸ Se vaš kada o Del marda tumare phure daden a zničinda kada foros. Tumen anen pro Izrael bareder cholí le Devlestar aleha, hoj na sentňaren o Šabbatoskero džives.”

¹⁹ Palis prikazindom, hoj sar paraščuvine zaračola, o Jeruzalemoskere brani mušinen te el

zaphandle andre a našti len phundraven, medik na predžala o Šabbatoskero džives. Palis vare-saven mire sluhendar thodom paš o brani, hoj te merkinen, hoj niko te na anel pro Šabbat andro foros nisavo chaben the aver veci. ²⁰ Palis ola manuša, save bikenenas the cinavkerenas, presute jekhvar abo duvar avri paš o brani. ²¹ Akor lenge dovakerdom a phendom: “Soske tumen presoven avri paš o brani? Sar kerena oda mek jekhvar, marava tumen!” Avke akorestar imar andro Šabbatoskero džives buter na avenas. ²² Le Levitenge prikazindom: “Obžužaren pes a džan te merkinel paš o brani, hoj te sentiñaren o Šabbatoskero džives.”

Leper tuke pre ma, Devla miro, the vaš kada, a av ke ma jileskero andre tiro baro kamiben.

Pal o romñija andral aver narodos

²³ Andre ola dživesa dikhlom le muršen andral e Judsko, hoj peske ile romñijen andral o Ašdod, Ammon the Moab. ²⁴ A jepaš lengere čhavendar vakerenas andre Ašdodanengeri čhib the andre aver narodengere čhiba a na džanenas te vak-erel andre amari čhib. ²⁵ Vašoda lenge zoraless dovakerdom a vičindom pre lende o prekošiben, varesave muršen mardom a cirdnom lenge avri o bala pal o šero. Palis lenge phendom, hoj te len vera anglo Del, a phendom: “Ma den tumare čhajen romñenge lengere čhavenge a tumen ma len lengere čhajen tumare čhavenge, aňi peske! ²⁶ Či na kerda aleha binos the o Izraeliko kralis o Šalamun? Maškar o but narodi na sas ajso kralis sar ov. Sas pre dzeka peskere Devleske

a ov les ačhađa kraliske upral calo Izrael, ale the avke o džuvľa andral aver narodi les cirdle andro binos. ²⁷ Mušinas te šunel pal tumende, hoj keren kada nalačhipen a hoj san napačivale le Devleske oleha, hoj peske len romňijen andral aver narodi?”

²⁸ O Eljašib sas nekbareder rašaj a leskero čhavo sas o Jojada. Jekh le Jojadoskere čhavendar peske iľa romňa le Sanballatoskera čha andral o foros Bet-Choron, a vašoda les mandar tradľom avri.

²⁹ Ma bister pre lende, Devla miro, hoj melarde tiri zmluva le rašajenca the le Levitenca!

³⁰ Avke le rašajen the le Leviten obžuzardom savore cudze vecendar. Phendom le rašajenge the Levitenge, kana a sar dojekh lendar te služinel, ³¹ a phendom, kana a sar te anel o kašta the o ešebno (peršo) ulipen andro Chramos.

Devla miro, leper tuke pre oda lačhipen, so kerdom!

Le Devleskero Lav Andre Romaňi Čhib 2019
Romani, Carpathian: Le Devleskero Lav Andre
Romaňi Čhib 2019 (New Testament+)

copyright © 2019 The Word for the World International and The Word for the World Slovakia

Language: Romanes

Contributor: Slovak Bible Society

Eastern Slovak Romani New Testament Plus Portions

The Word for the World International

Eastern Slovak Romani belongs to the larger cluster of dialects designated 'Carpathian Romani'. Roma people of Slovakia and the Czech Republic can read and understand the printed text. The audio is also understood by Roma in parts of Poland, Ukraine, and Romania.

Books of the Old Testament are being added as the translation of the Old Testament progresses. Audio of the whole New Testament is available.

The text and audio are accessible on Bible.com; Biblia.sk; Bible.is; Romani.global.bible.

For further information, please contact Project Manager Pierre van Vuuren at pvanvuuren@twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

fb4d190f-4308-5aa8-bddb-58d53f07d849